

Dansk Blindesamfund
Landsforening af blinde
og svagsynede i Danmark

**Landsformand Thorkild Olesens bemærkninger ved foretræde i
Folketingets Sundhedsudvalg d. 8. maj 2012**

Tak fordi vi måtte få foretræde for Udvalget

Jeg hedder Thorkild Olesen og er Landsformand for Dansk Blindesamfund

Derudover er vi i delegationen i dag Claus Sørensen, som er formand for Foreningen af forældre til Blinde og Svagsynede og Klaus Høm, som er chef for Institutet for Blinde og Svagsynede, Danmarks Nationale kompetence- og rehabiliteringsinstitution på synsområdet.

Niels

Forestil jer Niels. Niels er 41. Han er økonomimedarbejder i en stor virksomhed. Han har en dejlig familie, 2 børn.

Niels får en alvorlig blodprop, der gør ham blind.

Der er ikke noget som helst anderledes end det. Niels er blind.

- og han skal fortsætte sit liv. Han skal arbejde og give sit til samfundet og ikke mindst skal han være noget for sine børn. Men Niels har brug for lidt hjælp for at komme dertil - hjælp til at kompensere for manglende syn, hjælp til at lære at klare almindelige dagligdags gøremål, hjælp til at fastholde sit arbejde.

Tal og fakta

- I Danmark er der ca. 50.000 blinde og svagsynede, hvoraf ca. 35.000 er mennesker over 70 år og 15.000 er under 70 år.
- Der er kun ca. 5.000 blinde og svagsynede i den erhvervsaktive alder mellem 18-64
- Der er derudover kun ca. 250 blinde og stærkt svagsynede børn under 18 år

- Der er kun ca. 50 blinde og stærkt svagsynede børn i folkeskolen - svarende til kun 0,1 % af eleverne pr. årgang

Gruppen af mennesker, der er blinde eller stærkt svagsynede er med andre ord meget lille

Danmark klarer sig dårligt

Alligevel klarer Danmark sig rystende dårligt, når vi ser på inklusionen af blinde og svagsynede. Også markant dårligere end de lande vi normalt sammenligner os med.

Der er lavet absurd mange rapporter om problemet i de senere år
Lattervækkende mange for os, som så udmærket kender til problemerne

De mest markante er de rapporter SFI - det nuværende Statens Forskningscenter for Velfærd - har lavet.

SFI udgav for mindre end 2 år siden rapporterne "Blinde børn - integration eller isolation?" samt "Blinde og Stærkt Svagsynede - barrierer for samfundsdeltagelse"
Rapporterne konkluderer:

- At blinde og svagsynede børn, som er integreret i den almindelige folkeskole ikke får forudsætningerne for at leve et integreret liv
- At blinde og svagsynede børn klarer sig dårligere i skolen på trods af støttelærerordningen
- At blinde og svagsynede børn har ringere sociale relationer end seende børn
- At blinde og svagsynede børn mangler muligheder for kontakt med og relationer til andre i lignende situation
- At blinde og svagsynede børn ikke i tilstrækkeligt omfang rustes til et "almindeligt" voksenliv ift. sociale relationer, uddannelse og beskæftigelse
- At blinde og svagsynede har en markant ringere sundhedstilstand end resten af befolkningen
- At antallet af blinde og svagsynede, der får en uddannelse, kun udgør en tredjedel af det tilsvarende antal for seende. For blot få år siden havde blinde og svagsynede stort set samme uddannelsesgrad som seende
- At blot 15 % af blinde og svagsynede i den erhvervsaktive alder er selvforsørgende og at andelen er faldet markant over de senere år

- At for de blinde og svagsynede, der faktisk er i beskæftigelse, er særlige foranstaltninger helt afgørende herunder synskompenserende færdigheder, særlig arbejdspladsindretning, hjælpemidler og personlig assistance

Det er skandaløst !

Derudover har jeg - ved en løs optælling - kunnet tælle mig frem til at der er lavet yderligere mindst 8 andre rapporter som beskriver de problemer som Danmark har på blindeområdet.

Øjenklinikken - en uundværlig brik

Vi mangler ikke dokumentation - vi mangler reel handling

Og her indgår Øjenklinikken ved Kennedy Centret som en uundværlig brik

I mere end 30 år har den øjenlægelige indsats fra Øjenklinikken side været et helt afgørende element i indsatsen for blinde og Svagsynede i Danmark.

Ikke kun den klassiske diagnosticering, men den helt unikke viden som klinikken har i forhold til optik, rådgivning og vejledning af patienter, pårørende og professionelle men også i forhold til forskningen og dokumentationen af synsområdet.

Det er vores helt store bekymring at man ved overflytningen af Kennedy Centret og dermed Øjenklinikken nu er ved at sætte dette over styr - og vel at mærke af helt administrative grunde - ingen andre.

Erfaringsmæssigt ved alle, at når man indlemmer en indsats for en meget lille patientgruppe i et stort sundhedssystem, så er det kun et spørgsmål om tid førend fokus på sundhedsproblemerne for de store befolkningsgrupper får indsatsen for den lille gruppe til at blive udtyndet.

Derfor er der behov for at tænke helt anderledes.

Faglighed under pres

Fagligheden på synsområdet er i disse år under pres. Endda under et så massivt pres, at vi risikerer - ikke blot at sakke endnu mere agterud - men at have spillet total fallit

Der er 3 institutioner som er helt afgørende for indsatsen på synsområdet og for den nødvendige støtte til den kommunale indsats:

- Den landsdækkende institution for blinde og svagsynede børn; Synscenter Refsnæs
- Den landsdækkende institution for unge og voksne; Institutet for Blinde og Svagsynede
- Øjenklinikken ved Kennedy Centret

Da gruppen af blinde og svagsynede er så lille som den er, er fagligheden også skrøbelig. Der er få fagpersoner tilbage på helt afgørende synskompenenserende områder.

Lad mig give blot et par få eksempler:

- Der er kun én uddannet underviser tilbage i Danmark, som kan undervise i punkt-noder. Det er samtidig med at eksempelvis blinde organister har gode jobmuligheder. Om lidt kan vi ikke give dem de nødvendige kundskaber
- Der er kun 3 tilbage i landet, der kan lave taktilt undervisningsmateriale - som er helt afgørende for blinde og svagsynedes undervisning i såvel folkeskole som på andre uddannelser
- Der er kun én neuropsykolog med speciale på synsområdet
- Der er måske kun 3 der har speciale i at undervise blinde som ikke taler dansk
- Der er kun ganske få øjenlæger i Danmark som er eksperter i socialoftalmologi (oftalmologi = det medicinske speciale, der beskæftiger sig med øjensygdomme.)

Og sådan kan vi blive ved.

Der er behov for at vi fokuserer disse organisationers indsats og samler den faglighed, der er på området !

Den gode nyhed

Men der er også en god nyhed i al den fortrædelighed

Den gode nyhed til jer som Folketingspolitikere er, at man kan få en stærkere, bedre og mere fokuseret indsats for de midler vi bruger i dag.

Ja, jeg vil endda påstå, at en reorganisering af den nationale indsats på synsområdet vil kunne reducere kommunernes udgifter på området.

For der er faktisk også lavet digre rapporter om netop dette.

- Der er penge at spare, hvis vi får blinde og svagsynede i arbejde
- Der er penge at spare, hvis vi organiserer inklusionsindsatsen for blinde og svagsynede børn og unge i vores uddannelsesinstitutioner
- Der er penge at spare, hvis vi udnytter den øjenlægelige og synsfaglige viden, vi endnu har, for at sikre at blinde og svagsynede ikke er marginaliserede, men inkluderede

- det burde være svært at sidde overhørigt.

Derfor beder vi jer så mindeligt

- Udskil Øjenklinikken fra resten af Kennedy Centret og lad det indgå i en samlet løsning af problemerne på synsområdet
- Tag de nødvendige skridt for at forbedre indsatsen for en gruppe mennesker, som har så mange ressourcer, vi i dag er så beskæmmende dårlige til at udnytte.
- Lyt til os som ved en masse om de problemer vi har påpeget
- Gør en klar forskel og skab en samlet, national indsats på området.

Tak for opmærksomheden,

Med venlig hilsen

Thoralf Olesen